

Χιλιάδες αθώα θύματα των φυσικών καταστροφών:

Γράφει ο Αρχιμανδρίτης Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας.

Πολύνεκρο σιδηροδρομικό δυστύχημα στα Τέμπη έξω από την Λάρισα, σύγκρουση εμπορικής και επιβατικής αμαξοστοιχίας, Τετάρτη 1 Μαρτίου 2023 (ΡΑΦΑΗΛ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ).

Η χρήση της ανθρώπινης λογικής δεν είναι ικανή να δώσει εξηγήσεις για τις βουλές του Θεού ιδιαίτερα όταν ευσεβείς και αθώοι υποφέρουν χωρίς την γνώση των αιτιών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τα χιλιάδες αθώα θύματα των φυσικών καταστροφών. Όταν ο άνθρωπος σκέφτεται εγκοσμιοκρατικά είναι αδύνατον να τα ερμηνεύσει. Αντίθετα, όταν σκέφτεται πνευματικά, όταν κάνει αφαίρεση των πραγμάτων του κόσμου και κατανοεί τη σχετικότητα τους, τότε διανοίγονται νέες δυνατότητες ερμηνείας.

Γι' αυτό οι ασκητές και Πατέρες μας καλούν τον άνθρωπο να ζει συνεχώς σε κατάσταση συνεχούς νήψεως και πνευματικής ετοιμότητας,

να έχει στο νου του το ευμετάβλητο και το πρόσκαιρο των ανθρωπίνων πραγμάτων και να ασκεί καθημερινώς την εργασία της μνήμης θανάτου, διότι “η μνήμη του θανάτου είναι καθημερινός θάνατος. Και η μνήμη της εξόδου μας από την ζωή αυτή, είναι συνεχής στεναγμός”, λέγει ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος. Η μνήμη θανάτου αποτελεί προϋπόθεση για την πνευματική ζωή διότι “δεν είναι δυνατόν να περάσουμε με ευλάβεια την σημερινή ημέρα, εάν δεν την λογαριάσουμε σαν την τελευταία της ζωής μας”^[1].

Η μνήμη θανάτου σχετικοποιεί τις καταστάσεις των ανθρωπίνων πραγμάτων και αποκόπτει τον άνθρωπο από την εμπαθή προσκόλληση στα εφήμερα αυτού του κόσμου. Με αυτόν τον τρόπο η μνήμη θανάτου απαλλάσσει από κάθε άλλο φόβο, όπως λέγει και πάλι ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος, και βέβαια από τον χειρότερο φόβο, το φόβο του θανάτου, διότι κανένας δεν θα φοβηθεί από το ενδεχόμενο απώλειας πραγμάτων με τα οποία δεν είναι εμπαθώς προσκολλημένος.

Δια του φόβου του θανάτου ο σατανάς κυριαρχεί στον κόσμο (Εβρ.2,15) και τον παρασέρνει στην αμαρτία(Ρωμ.5,21) διότι, όπως λέγει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, “ὁ τὸν θάνατον δεδοικώς, δοῦλος ἐστὶ, καὶ πάντα ὑφίσταται ὑπὲρ τοῦ μή ἀποθανεῖν”^[2], δηλαδή αυτός που φοβάται τον θάνατο κυριαρχείται από σωματική και ψυχολογική ιδιοτέλεια. Επειδή γνωρίζει ότι κάποτε θα πεθάνει, προσπαθεί να απολαύσει όσα περισσότερα μπορεί^[3]. Ζει μέσα στην φιλαυτία και τη λατρεία του εγώ. Αγαπά τους αγαπώντας αυτόν και μισεί τους μισώντας αυτόν. Ο άνθρωπος καθίσταται ατομιστής. Με αυτόν τον τρόπο, όπως λέγει ο Απ. Παύλος, η αμαρτία βασιλεύει “ἐν τῷ θνητῷ σώματι”(Ρωμ.6,12) Η αμαρτία πάλι που κυριαρχεί στον άνθρωπο εγείρει τον φόβο και την αγωνία απέναντι στο θάνατο διότι το φαρμακερό κεντρί του θανάτου είναι η αμαρτία: “τὸ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία”(Α΄Κορ.15,56). Εάν αφαιρέσουμε το κεντρί από τον σκορπιό αυτός γίνεται αβλαβής, έτσι και ο θάνατος χωρίς την αμαρτία, η οποία είναι το θανατηφόρο κεντρί του, χάνει τη δύναμη και την εξουσία του να βλάψει.

Αυτό ήταν και το περιεχόμενο της σωτηρίας που προσέφερε ο Χριστός. Ο Θεός έγινε άνθρωπος για να καταλύσει την πονηρία του του διαβόλου, την αμαρτία και να καταπατήσει το φόβο του θανάτου

(Εβρ.2,14-15)^[4]. Ενώ ο παλαιός Αδάμ υπακούοντας στον διάβολο έγινε δέσμιος της αμαρτίας και του θανάτου, διατάραξε τις σχέσεις του με τον Θεό, τον συνάνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον, ο νέος Αδάμ, ο Ιησούς Χριστός, με την υπακοή του αναιρεί το παράπτωμα του παλαιού Αδάμ και αποκαθιστά τον άνθρωπο στο πρότερο βασιλικό του αξίωμα(Ρωμ.5,19). Τιθασεύει τα στοιχεία και τις δυνάμεις της φύσεως μόνο με έναν λόγο του, τα οποία τον υπακούουν(Ματθ.8,26). Και όταν πάλι αυτά τα στοιχεία της φύσεως είδαν να κρέμεται επί του Σταυρού στον Γολγοθά, Τον “έν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσαντα”, επαναστάτησαν εναντίον της κακότητας των ανθρώπων που έπραξαν αυτό το ανοσιούργημα:“ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης...καὶ ἡ γῆ ἐσειέσθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν“(Ματθ.27,45-51).

Οι Άγιοι ακολούθησαν αυτόν το δρόμο που χάραξε ο αρχηγός της σωτηρίας μας, Ιησούς Χριστός(Εβρ. 2,10), αντέγραψαν με απόλυτη ακρίβεια το πρότυπό τους και έμπλεοι Θείας Χάριτος, νίκησαν την αμαρτία και κατά συνέπεια το φόβο του θανάτου και απέκτησαν εξουσία επί των στοιχείων της φύσεως έτσι όπως καταγράφονται στα αναρίθμητα περιστατικά από τη θαυμαστή βιοτή τους:“ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ”(Εβρ.11,33-34)^[5]. Αποτελούν τις απτές και χειροπιαστές αποδείξεις αυτής της νέας πραγματικότητας που εγκαινίασε ο Χριστός, αποδεικνύοντας περίτρανα το λόγο του Απ. Παύλου:“τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλῖψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;...ἄλλ’ ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς”(Ρωμ.8,35-37).

Παραπομπές:

^[1]Αγίου Ιωάννου του Σιναΐτου, Κλίμαξ – Λόγος Στ΄, Περί μνήμης θανάτου, μτφρ. Αρχιμ. Ιγνατίου, έκδ. Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 1988.

^[2]Βλ. Όμιλία εις τήν πρός Έβραίους, ΡG 63, 41.

^[3]Βλ.περισσότερα, Νικολάου Κόϊου, Επ’ ελευθερία εκλήθητε. Αυτονομία και ετερονομία στην Ηθική, Αθήνα 2004,σελ 100εξ.

^[4]Βλ. περισσότερα, Ιωάννου Ρωμανίδη, Πρωτοπρεσβυτέρου, Το προπατορικόν αμάρτημα, Αθήνα 1989, σελ. 22,8,17.

^[5]Περισσότερα για τη θαυματουργική δύναμη των Αγίων βλ.Αρχιμ. Θεοφίλου Λεμοντζή, Η θεραπεία του κόσμου. Η Ορθόδοξη Θεολογία απέναντι στις σύγχρονες προκλήσεις, Θεσσαλονίκη 2004, σελ. 152εξ.

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>